

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 45.10.4.09.2

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.Citorii din străinătate se pot abona, adresându-se
la ILEXIM Departamentul Export — Import Presă,
P.O. Box 136-137 — telex: 11226, București,
str. 13 Decembrie nr. 3.

Împreună cu întreaga țară

Din datele oficiale publicate în presa noastră cunoaștem că cutremurul din 4 martie 1977 a afectat 763 unități industriale, de construcții și transporturi, numeroase construcții zootehnice, silozuri și magazine de cereale, s-au prăbușit sau avariat grav 32.900 locuințe, zeci de unități școlare, instituții de învățământ, cămine, case, pagubele ridicându-se la aproape 10 miliarde lei. Se știe de asemenea că 35.000 familii și-au pierdut adăpostul primind alte locuințe prin grija Conducerii noastre de stat, iar mulți frați de-ai noștri, între care personalități de prestigiu: artiști scriitori, oameni de știință etc., au trecut în chip năpraznic la cele veșnice, deși s-au făcut eforturi supraomenești pentru salvarea a cât mai mulți supraviețuitori. Pentru odihna sufletelor lor am înălțat rugăciuni fierbinți la Cel Atotputernic.

Înconjurând cu căldură și dragoste pe cei ce au avut de suferit, într-un fel sau altul, în urma cutremurului din 4 martie, întregul nostru popor, ca o singură făptură, depune eforturi susținute pentru a înlătura urmele cutremurului, iar roadele se văd de la o zi la alta.

Este impresionantă de asemenea contribuția tuturor cetățenilor Patriei, de la mic la mare, la „contul omeniei” 1977, sumele totalizând pînă în momentul de față aproximativ trei miliarde trei sute de milioane lei: „Aceasta reprezintă — cum a arătat Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Republicii Socialiste România, în expunerea din 28 martie a.c. — o elocventă expresie a demnității și spiritului de solidaritate și întruajutorare al poporului nostru, a unității și forței sale politice și morale. În aceste momente grele am simțit mai mult ca niciodată ce minunat popor sîntem.”

Împreună cu întreaga țară, fiii Bisericii noastre, cler și credincioși, și-au adus și își aduc obolul bănesc și de muncă la recuperarea grelelor pierderi pe care le-am suferit.

Acestor probleme au fost închinat și lucrările Sinodului Permanent al Bisericii Ortodoxe Române, care s-au desfășurat la Palatul patriarhal în 10 martie a.c. La ordinea de zi au figurat analiza pagubelor pricinuite bunurilor bisericești din Patriarhia Română de cutremurul din 4 martie 1977 și măsurile de urgență pentru înlăturarea lor.

Sinodul Permanent a fost informat că, potrivit datelor preliminare comunicate de Eparhii, pagubele materiale suferite de unitățile Patriarhiei Române sînt foarte mari, depășind cifra de 200 milioane lei.

Analizînd această situație, Sinodul Permanent a luat măsuri pentru restaurarea și conservarea bunurilor bisericești afectate de această calamitate. În acest scop, fiecare Eparhie a fost îndrumată să întocmească de urgență documentații tehnice pentru toate obiectivele care au suferit stricăciuni, trecîndu-se imediat, după stabilirea priorităților, la restaurarea, rezidirea sau refacerea tuturor clădirilor bisericești care necesită acest lucru.

Sinodul Permanent a luat act, cu mulțumiri, de telegramele primite din partea unor Biserici, organizații intercreștine sau asociații religioase de peste hotare, care și-au exprimat compasiunea pentru pierderile de vieți omenești și bunuri materiale suferite de Biserica Ortodoxă Română în urma îngrozitorului cutremur din 4 martie 1977, precum și de ofertele de ajutorare primite în legătură cu această situație.

Prin telegrame, scrisori sau delegați trimiși în România, în această împrejurare, multe Biserici și organizații intercreștine de peste hotare, precum și personalități bisericești, s-au oferit să tri-

(Continuare din pag. 3)

ÎNMORMÎNTAREA Prea Fericitului Părinte Patriarh † JUSTINIAN

Săvîrșirea din viață a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian a făcut o profundă impresie, cu largi ecouri, în țară și peste hotare.

În legătură cu încetarea din viață a Părintelui Patriarh Justinian, Ocîrmuirea de Stat a Republicii Socialiste România a trimis următoarea telegramă Sfîntului Sinod:

SINODULUI BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Adînc impresionați de încetarea din viață a Patriarhului Justinian Marina, exprimăm Sinodului Bisericii Ortodoxe Române profunde condoleanțe.

Prin încetarea din viață a Patriarhului Justinian Marina, Biserica Ortodoxă Română pierde un slujitor de seamă, care și-a desfășurat întreaga activitate în spiritul principiilor Constituției și legilor țării noastre ce consfințesc libertatea cultelor, acționînd pentru ca întregul cler al Bisericii Ortodoxe Române să sprijine consecvent strădaniile poporului nostru pentru zidirea României noi, pentru progres și bunăstare, pentru pace și colaborare internațională.

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

La Catedrala patriarhală — unde au fost depuse rămășițele pămîntești ale defunctului — zi-noapte s-au săvîrșit rugăciuni pentru odihna sufletului său ales, în vreme ce credincioșii aduceau în șirag neînterupt ultimul omagiu Patriarhului mutat întru odihna cea fericită. Sierul era împresurat de nemărate coroane de flori. Pe masa de lucru a Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, Patriarh Locotenent, se înmulțeau mesa-

vei, Patriarh Locotenent, a dat expresie durerii pricinuite Bisericii noastre de încetarea din viață a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian. Asistența a păstrat un minut de reculegere.

Elogierea personalității și activității defunctului Patriarh a fost făcută de către Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Î.P.S. Sa a subliniat contribuția decisivă a Patriarhului Justinian la înfăptuirea unificării noastre bisericești, la înnoirea

La catafalcul adormitului în Domnul Patriarh Justinian

jele de condoleanțe primite din țară și de peste hotare. Soseau mereu delegații ale Bisericilor Ortodoxe surori, ale altor Biserici și religii, ale organizațiilor pancreștine ecumeniste, ale unor instituții și așezăminte din țară și din străinătate.

Ziua programată pentru desfășurarea înmormîntării — joi, 31 martie 1977 — a început cu

ȘEDINȚA COMEMORATIVĂ A SF. SINOD

Deschizînd ședința, la ora 9, la Palatul patriarhal, Î.P.S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Suce-

Teologiei noastre și a legislației bisericești, reorganizarea învățămîntului teologic, cursurile de orientare misionară și socială, editarea de cărți bisericești și teologice.

„Pe planul gîndirii teologice — a spus între altele Î.P.S. Mitropolit Nicolae — Teologia ortodoxă românească, sub conducerea Patriarhului Justinian, s-a manifestat cu o vitalitate deosebită prin anco-

(Continuare în pag. 2)

Mironosițele

Maria din Magdala, Maria mama lui Iacov și Salomea, amintite în Sf. Evanghelie ce se citește în Duminica mironosițelor, alături de care mai pot fi așezate și Maria din Betania, sora lui Lazăr, și Ioana, femeia lui Huza, dregătorul lui Irod, care sînt considerate mironosițe, ne amintesc de toate femeile care și-au închinat viața lui Dumnezeu și semenilor.

Începînd de la femeia din obște, care, auzind pe Mîntuitorul, a strigat: „Fericit este pîntecele care te-a purtat...” (Luca 11, 27), la femeile Ierusalimului care l-au petrecut plîngînd pe drumul Golgoței (Luca 23, 27), Claudia Procua, soția lui Pilat, care în timp ce Hristos-Domnul era judecat și considerat un om al fărădelegii, ea l-a numit Drept și Nevinovat (Matei 27, 19), Veronica ce a șters fața lui Iisus cu mahrama, femeile ce stăteau deoparte și priveau cum așează trupul Domnului; mironosițele și nesfîrșitul număr de matroane creștine, care prin exemplul vieții lor, în primele veacuri ale erei noastre, au uimit lumea necreștină și i-au ajutat pe oameni să se elibereze de întuneric și de păcate și să se apropie de Iisus Hristos-Mîntuitorul nostru.

De-a lungul veacurilor femeia a avut un rol deosebit de important în viața omenirii. Acest rol nu s-a pierdut nici acum. El a rămas același, la aceeași înălțime, cu condiția ca femeia să-și cunoască bine rostul și să-și îndeplinească cu vrednicie misiunea, rostul ei adevărat, înalt și luminat. Ba, astăzi, mi se pare că mai mult decît oricînd femeia are o chemare, o misiune, o sarcină deosebit de mare de realizat.

În lume mai există suferință. O parte din omenire e neliniștită, e bolnavă ca un copil stăpînit de febră. Pericole multiple și grave amenință omenirea din timpurile noastre. De la dezlanțuirea unor războaie catastrofale, pînă la dezordinea și decădența morală; de la raționalismul excesiv și pînă la ignoranța și răutatea cea mai întunecată, toate sînt rele ce amenință omenirea.

Împotriva tuturor relelor, mai eficient decît oricine, poate lupta femeia, femeia creștină, mama, soția, fiica.

Mironosițele dau un frumos exemplu și pentru femeile creștine de astăzi, fiice ale Bisericii noastre.

Magdalenele de acum să urmeze pe mironosița Maria Magdalena.

Maria din Betania, sora Martei, poate și ea să învețe ceva pe femeile creștine din zilele noastre.

Ioana, femeia lui Huza, dregătorul lui Irod, care din bunurile ei materiale ajută și dădea întreținere pentru comunitatea celor doisprezece apostoli, este un model pe care l-a urmat întotdeauna femeia creștină. Despina Doamna, soția lui Neagoe Basarab, ca să nu amintesc decît de una, care și-a sacrificat toate podoabele pentru realizarea capodoperei, biserica Mănăstirii Curtea de Argeș, pe care o admiră o lume întreagă și astăzi, n-a făcut altceva decît a urmat cu fidelitate exemplul mironosiței Ioana și a altor femei care de-a lungul secolelor și-au sacrificat ce au avut mai scump pentru înflorirea culturii și civilizației.

Salomea, mironosița ce n-a avut nici calitățile nici scăderile celorlalte mironosițe, este prototipul, modelul femeii anonime, ce nu are nici patimi și aparent nici virtuți deosebite. Nu are nici vase de alabastru pline cu mir de nard de mare preț, cum a avut Maria Magdalena, nici posibilitățile materiale pe măsura Ioanei, soția dregătorului Huza, nici bijuteriile Despinei, nici comorile spirituale ale Mariei din Betania. Ea este o femeie obișnuită, dintre acele care formează pedestalul de granit al societății. Aceasta prin munca ei, prin viața ei plină de dăruire și jertfă, prin modestia ei, prin truda ei neadormită acolo lîngă leagăn, lîngă vatră, lîngă soțul ei, căruia îi este tovarăș credincios de viață, săvîrșește o operă de o valoare nemaipomenită pentru societate.

Pe brațele acestei femei cresc pruncii, de la sînul ei a primit hrana toată suflarea omenescă, pe umerii ei se rează viața, în inima ei pulsează frumusețea firească, moderată, fără străluciri la prima vedere, dar mult mai minunate și de o importanță mai mare decît multe alte opere de imediată binefacere.

Pe umerii femeilor de astăzi apasă și acum aceeași gravă responsabilitate.

Primul lucru pe care este datoră femeia din timpurile noastre să-l îndeplinească este să-și păstreze cu grijă toate calitățile cu care a înzestrat-o Dumnezeu; să-și păstreze feminitatea cu farmecul

(Continuare în pag. 4)

ÎN MORMÎNTAREA...

(Urmare din pag. 1)

rarea ei în actualitate, în problemele ridicate de viața Bisericii, de viața Ortodoxiei și a creștinătății întregi, de viața epocii noastre. Vrednicul de pomenire, Patriarhul Justinian a urmat pilda Sfinților Părinți, după care a teologhisi nu e numai a gîndi sau a vorbi despre Dumnezeu, ci e viață în Dumnezeu, e gîndire trăită, e o floare răsărită din solul realității divine și umane, de aceea și izvor de viață creștină și orientare în problemele actuale ale Bisericii. De aici accentul teologic în activitatea Prea Fericii Sale, în activitatea internă și externă a Bisericii noastre, care își fundamentează teologic toate atitudinile și acțiunile și fructifică gîndirea teologică în noile realități ale vremii noastre.

Au fost scoase în evidență de asemenea însușirile de neîntrecut gospodăresc bisericesc ale răposatului Patriarh, promovarea legăturilor frățesti cu toate Bisericile ortodoxe, cu celelalte culte și religii, apostolatul social și ecumenismul practic, local. Î. P. S. Sa a încheiat arătînd grija părintească pe care Patriarhul Justinian a purtat-o Bisericii ortodoxe din Transilvania.

În continuare, au vorbit numeroși șefi de delegații. Au luat astfel cuvîntul: Î. P. S. Mitropolit Meletie de Paris — din partea Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol și a Sanctității Sale Patriarhul ecumenic Dimitrie I; Î. P. S. Mitropolit Ghermanos de Petra — din partea Sanctității Sale Patriarhul apostolic al Ierusalimului, Benedict, și a Sfîntului Sinod; Î. P. S. Mitropolit Alexandru de Periseri — din partea Bisericii Greciei; Monseniorul Episcop Ramon Torelli, vicepreședinte al Secretariatului pentru unitate creștină al Vaticanului — din partea Sanctității Sale Papa Paul VI; Em. Sa Episcopul anglican John Satterthwaite de Fulham și Gibraltar — din partea Bisericii Anglicane și a Arhiepiscopului-Primat de Canterbury; Pastorul Allan Brasch, secretar general adjunct al Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Geneva); D-l Glen Garfield Williams, secretarul general al Conferinței Bisericilor Europene; Mgr. Episcop auxiliar rom.-cat. Dr. Jakab Antal — din partea Episcopiei rom.-cat. de Alba Iulia și a Excelenței Sale Episcopului Márton Áron; Em. Sa Dr. Moses Rosen, șeful Cultului Mozaic din țara noastră; Em. Sa Dr. Albert Klein, Episcopul Bisericii ev.-lut. C. A. din România; delegatul ortodocșilor francezi, D-l Ștefan Mladen.

La ședința comemorativă au participat ca invitați: delegați de peste hotare, șefi de culte din țară, rectorii și prorectorii Institutelor Teologice Universitare din București și Sibiu, vicari și consilieri patriarhali și eparhiali, alți invitați.

Au fost de față, din partea Departamentului Cultelor, Domnul președinte Ion Roșianu și Domnul vicepreședinte Gheorghe Nenciu, împreună cu funcționari superiori din Departament.

Î. P. S. Patriarh Locotenent Iustin al Moldovei și Sucevei a exprimat mulțumiri pentru participare și pentru cuvîntările rostite.

A urmat, în continuare,

PROHODIREA

rămășițelor pămîntești ale Patriarhului Justinian.

La Palatul patriarhal s-a format un impresionant cortegiu alcătuit din toți Î. P. S. și P. S.

Ierarhi membri ai Sfîntului Sinod prezenți în Capitală, preoți și diaconi în odăjdii.

Ierarhii slujitori, cu preoții și diaconii, au luat loc pe solee. În preajma sicriului se aflau membrii familiei defunctului Patriarh.

În jețul de onoare a luat loc Domnul Ștefan Voitec, Vicepreședinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. În numele Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Republicii Socialiste România, al Consiliului de Stat, al Guvernului și al Frontului Unității Socialiste, Domnia Sa a prezentat condoleanțe.

Au mai fost de față: D-l Eugen Jebeleanu, vicepreședinte al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, D-l Ion Roșianu, președintele Departamentului Cultelor, D-l Gheorghe Nenciu, vicepreședintele Departamentului Cultelor, reprezentanți ai Consiliului popular al Capitalei.

Prohodirea s-a săvîrșit după rînduiala înmormîntării călugărilor.

La ora 10,30 Î. P. S. Patriarh Locotenent, Iustin al Moldovei și Sucevei a dat binecuvîntarea de început. Răspunsurile au fost date de Corala Patriarhiei, dirijată de P. C. pr. Iulian Cârstoiu.

Participarea efectivă a fiecărui slujitor din sobor la îndeplinirea ritualului înmormîntării a fost minuțios și exact prestabilită și respectată pilduitor. Î. P. S. Mitropolit Teoctist al Olteniei a citit Evanghelia. Cele două rugăciuni de dezlegare, de la sfîrșit, au fost rostite de către Î. P. S. Patriarh Locotenent Iustin, resp. Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

După terminarea slujbei înmormîntării, în numele membrilor Sfîntului Sinod, al clerului și credincioșilor Bisericii noastre, a luat cuvîntul Î. P. S. Patriarh Locotenent Iustin al Moldovei și Sucevei. Evocînd viața defunctului Patriarh, Î. P. S. Sa s-a oprit la principalele momente ale activității excepționale pe care a desfășurat-o Prea Fericitul Patriarh Justinian. Legat prin originea sa și prin educația primită în familie și în școală de oamenii simpli, s-a dovedit animat tot timpul de râvnă împlinirii binelui obștesc, în tărîm bisericesc și patriotic deopotrivă. Dragostea lui față de România de astăzi, participarea lui la sprijinirea împlinirii fără precedent din anii erei socialiste au fost exemplare. România nouă, liberă și democratică — spunea Patriarhul Justinian — este un patrimoniu sacru, care trebuie păstrat cu sfințenie.

Activitatea desfășurată vreme de aproape trei decenii la cîrma Bisericii Ortodoxe Române de către Patriarhul Justinian, apostolatul social, ecumenismul practic local au înlesnit Bisericii Ortodoxe Române puțința de a participa la lucrarea epocală de dezvoltare și progres a țării. El a împărtășit pe deplin aspirațiile obștești de construire a unei societăți noi, mai dreaptă și mai bună.

D-l Ion Roșianu, președintele Departamentului Cultelor, a relevat că timp de aproape trei decenii, cît s-a aflat în fruntea Bisericii Ortodoxe Române, defunctul Patriarh a fost receptiv la înnoirile din țara noastră, a îndrumat permanent clerul — împreună cu membrii ierarhiei — pe calea slujirii

Î. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, Patriarh Locotenent, și înalți ierarhi de peste hotare

ÎNMORMÎNTAREA...

neabătute a eforturilor constructive ale tuturor fiilor acestui pământ. O bună parte din activitatea sa și-a dedicat-o statornicirii bunelor relații cu celelalte culte din Patria noastră, contribuind la instalarea unui climat de respect reciproc și de înțelegere între acestea. Desfășurându-și activitatea pe temeiul libertăților religioase acordate de Constituția țării, Patriarhul Justinian a înțeles că înalta îndatorire a clerului, în țărîm patriotic-

doxe Ruse la această grea pierdere a Bisericii Ortodoxe Române, subliniind totodată unele aspecte ale bogatei activități a adormitului în Domnul Patriarh Justinian. I. P. S. Sa a spus între altele: „În persoana Prea Fericitului Patriarh Justinian, Biserica Ortodoxă Română a avut un luptător dîr și energic al unității interortodoxe, nu numai în problemele de credință și organizare bisericească, dar și în toate problemele umanitare și creștine

Reprezentanții Ocîrmuirii de stat

cetățenesc, o reprezintă îndeplinirea cu devotament a îndatoririlor cetățenești, sprijinirea fără precupețire a strădaniilor poporului nostru pentru înălțarea și înflorirea Patriei.

Au luat apoi cuvîntul:

Sanctitatea Sa Patriarhul Maxim al Bisericii Ortodoxe Bulgare, care a spus între altele: „Vă rog, iubii mei, să primiți, în numele meu și în numele Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, în numele clerului și al binecredincioșilor creștini, compasiune în legătură cu adormirea vrednicului Întîistător al Sfintei Biserici Ortodoxe Române, a Prea Fericirii Sale Părintelui Patriarh Justinian, iubitul Dv. părinte și arhipăstor duhovnicesc și al nostru întru Domnul scump confrate și prieten cordial... Aportul Prea Fericirii Sale în întreaga sa activitate în folosul Sf. Biserici Ortodoxe Române este mare; el a avut grijă pentru binele poporului său, pentru cauza întregii Ortodoxii, îndrumînd pe toți pe făgașul înfrățirii oamenilor, contribuind efectiv pentru pace în întreaga lume... Astfel de personalități, cum a fost Patriarhul Justinian, vor fi apreciate pe pămînt de generații întregi cu profundă recunoștință...”

Sanctitatea Sa Patriarhul Vasken, Catolicosul armean din Ecimiazdin — fost Episcop al armenilor din țara noastră, cunosător îndeaproape al Bisericii și Patriei noastre — din al cărui cuvînt desprindem: „În acest ceas de tristețe și de nădejde, noi sîntem aici alături de Dv., fierbinte rugîndu-ne pentru odihna și luminarea sufletului marelui arhipăstor al dreptcredinciosului popor român, stîlp al Ortodoxiei răsăritene și vajnic luptător pentru cauza sfîntă a păcii pe pămînt... Cu inima plină de sfînta și mîntuitoarea nădejde creștină, în genunchi ne rugăm ca veșnic luminoasă să fie amintirea multtruditorului și prea ostenitorului arhipăstor atît în ceruri cît și aici pe acest pămînt drag românilor...”

I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Alexei al Tallinului și Estoniei — reprezentantul Sanctității Sale Pimen, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia — care a împărtășit durerea întregii Bisericii Orto-

generale ale timpului nostru... În clipa de durere a rămasului bun de la adormitul Patriarh Justinian nu pot să nu vorbesc și despre poziția sa activă în problema referitoare la răspunderea creștină pentru soarta lumii și a omenirii. El neschimbabil s-a arătat adept activ al oricăror măsuri îndreptate spre întărirea păcii și colaborării între popoare...”

După cuvîntări s-a săvîrșit ridicarea colivei, cîntîndu-se „Veșnica pomenire”.

A urmat sărutarea frățească și formarea cortegiului.

Sicriul a fost ridicat și purtat pe umeri de 8 preoți din Arhiepiscopia Bucureștilor, cu epitrahil și culion.

S-a ocolit Catedrala patriarhală, cu săvîrșirea rituală a celor patru stări. După starea a patra, sicriul a fost așezat pe carul mortuar.

Suvoiul procesiunii, urmat de numeroși credincioși, a ajuns apoi la așezămîntul bisericesc de la Mănăstirea voievodală Radu Vodă. Pe traseu, s-au făcut două opriri, cu rînduiala îndătinată: la biserica „Sf. Spiridon” (paraclis patriarhal) și biserica „Slobozia”.

După îndeplinirea ultimelor rînduiei cerute de ritualul înmormîntării, sicriul a fost așezat spre veșnică odihnă — în așteptarea învierii de veci — în interiorul bisericii mănăstirești, în mormîntul din vreme pregătit.

După înmormîntare, au fost oferite trei mese de „pomeană”: la Palatul patriarhal, la Institutul Teologic Universitar și la Seminarul Teologic, servindu-se un meniu de post.

A încetat din viață un mare Patriarh, — aceasta a fost constatarea de fond a funeraliilor. A doua, legată de aceasta: ne-am rugat cu toții ca Părintele ceresc să-i ridice urmaș vrednic de moștenirea pe care i-o lasă PURUREA POME-NITUL PATRIARH JUSTINIAN.

Telegraful Român

Împreună cu întreaga țară

(Urmare din pag. 1)

mită ajutoare pentru remedierea pagubelor produse Cultelor religioase din țara noastră în urma cutremurului. Din numărul acestora amintim: 1. Consiliul Ecumenic al Bisericilor, prin CICARES; 2. Conferința Bisericilor Europene; 3. Federația Luterană Mondială; 4. Alianța Mondială Reformată; 5. Das Diakonische Werk, R. F. Germania; 6. Danchurch Aid — Danemarca; 7. Caritas-ul din R. F. Germania și Austria; 8. Consiliul Britanic al Bisericilor; 9. Biserica Presbiteriană din S. U. A.; 10. Federația Bisericilor Protestante din Franța; 11. I. P. S. Arhiepiscop Serafim al Atenei (Biserica Ortodoxă Greacă); 12. I. P. S. Arhiepiscop Victorin al Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America; 13. Rabinul Schreier din S. U. A.; 14. D-l James Connell, prim-secretar al Ambasadei S. U. A. din București; 15. Pr. Alexandru Ciurea, parohul bisericii ortodoxe române din Stockholm.

În ziua de 12 martie 1977, vrednicul de pomenire Patriarh Justinian a adresat celor care s-au oferit să trimită ajutoare telegrame de ealduroasă mulțumire.

Ca și celelalte Eparhii afectate de cutremur și în Arhiepiscopia Sibiului — unde pagubele se ridică la peste 5 milioane lei: biserici și case parohiale avariate — s-au constituit trei echipe, una fiind condusă chiar de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului însoțit de P. C. cons. Gh. Papuc și d-l tehn. arb. Gh. Neaga, care au cercetat toate obiectivele afectate de cutremur, dînd îndrumările care se impuneau, I. P. S. Sa mîngîind și încurajînd pe credincioșii din parohiile cu biserici grav avariate (Mărtănuș, Valea Mare — prot. Sf. Gheorghe, Perșani — prot. Făgăraș etc.).

În 12 martie a. c., la Centrul arhiepiscopesc Sibiu a avut loc o scurtă ședință a majorității Ierarhilor din Mitropoliile Ardealului și Banatului, cu care prilej I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a făcut o informare asupra lucrărilor și hotărîrilor Sinodului Permanent din 10 martie a. c. Erau prezenți: I. P. S. Arhiepiscop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, P. S. Episcop Emilian al Alba Iuliei, P. S. Episcop Visarion al Aradului, P. S. Episcop Vasile al Oradiei și P. S. Episcopi-vicari Timotei Lugojanul (Timișoara) și Iustinian Maramureșanul (Cluj-Napoca).

Tot în acest scop, în 16 martie a. c., a avut loc la reședința mitropolitană din Sibiu o consfătuire cu P. C. protopopi din Arhiepiscopie și angajații de la Centrul arhiepiscopesc și Institutul teologic, la care I. P. S. Mitropolit Nicolae a făcut o amplă expunere a dezastruoaselor urmări ale cutremurului, cu care prilej însă „s-a manifestat solidaritatea frățească și patriotismul nostru din totdeauna”, asupra hotărîrilor Sinodului Permanent al Bisericii noastre, îndemnînd totodată la participare cît mai activă pentru înlăturarea efectelor cutremurului. „Să ne aducem și noi obolul — a spus între altele I. P. S. Sa — la ajutorarea fraților noștri năpăstuiți, împlinind astfel cuvîntul Scripturii, care zice „că mai fericit este a da decît a lua”.

Astfel, Ierarhul, vicarul, consilierii, secretarul și inspectorul eparhial, protopopii și preoții din Arhiepiscopia Sibiului, asemenea altor Ierarhi și preoți din alte Eparhii, s-au înscris cu vîrsarea retribuției pe o lună în „contul 1977”, iar ceilalți angajați de la Centrul arhiepiscopesc, protopopiate și parohii cu o parte din retribuția lunară, suma totală ridicîndu-se la aproape un milion lei, în care intră și contribuția monahilor de la Sf. Mănăstire Brâncoveanu-Simbăta de Sus. Tot cu retribuția pe o lună contribuie de asemenea profesorii și toți angajații de la Institutul Teologic din Sibiu, suma totală fiind de 111.250 lei.

„Acolo unde este unire a poruncit Domnul binecuvîntarea și viața pînă în veac” — spune undeva Sf. Scriptură. Unitatea tuturor fiilor țării s-a vădit cu prisosință și în aceste zile de grea încercare, iar această unitate este cheazăia că vom trece cu bine și peste greaua încercare din 4 martie a. c., la eforturile noastre unite adăugîndu-se, precum am văzut, și binecuvîntarea Părintelui nostru ceresc.

R.

Pomenirea Patriarhului JUSTINIAN

Joi, 31 martie 1977, ora 12, clopotele tuturor bisericilor parohiale și mănăstirești anunțau nu numai durerea cea mare a fiilor Bisericii noastre, cler și credincioși, ci marcau totodată slujba înmormîntării vrednicului de pomenire Patriarh Justinian.

De asemenea, pomenirea sa s-a făcut în toate bisericile parohiale din Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române și anume Duminică, 3 aprilie 1977, cînd, după Sf. Liturghie, s-a săvîrșit cîte un parastas, după care C. preoți au evocat în fața credincioșilor personalitatea defunctului Patriarh Justinian.

În catedralele eparhiale de la Centrele episcopale și arhiepiscopale ale Bisericii Ortodoxe Române un asemenea

parastas de pomenire s-a săvîrșit joi, 31 martie a. c., ora 12, cu care prilej au fost roșite panegirice.

În catedrala mitropolitană din Sibiu parastasul a fost slujit de un sobor de preoți și diaconi, format din consilieri eparhiali, profesori de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, preoți ai catedralei. Erau prezenți angajații Centrului arhiepiscopesc și Institutului Teologic, studenți teologi, preoți din oraș, credincioși. Răspunsurile au fost date de corul studenților teologi, condus de P. C. prof. I. Popescu.

La sfîrșit, un amplu cuvînt de evocare a rostit P. C. prof. Milan Șesan, care a adus în atenția ascultătorilor aspecte mai importante din bogata activitate a adormitului în Domnul Patriarh Justinian, dragostea sa față de Biserica străbună, de Patria și poporul din care a făcut parte.

„Un slujitor desăvîrșit al Bisericii — a spus între altele P. C. Sa — nu-și aparține sieși, ci aparține lui Hristos, Domnul și Mîntuitorul nostru. Astfel Patriarhul Justinian — dăruindu-se cu jertfelnicie Bisericii și, prin ea, slujirii poporului și Patriei — aparține Domnului nostru Iisus Hristos, aparține nouă tuturor.

Acum Mîntuitorul Iisus Hristos își cheamă osîrduitorul la Sine cu acele cuvinte din Sf. Evanghelie din Pilda talanților, rostite către cel care i-a mulțumit: „Bine, osîrduitorule, bun și credincios, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului tău” (Matei 25, 21). Și astfel, împlinindu-și Patriarhul Justinian calea sa vremelnică din această lume, împlinindu-și totodată și misiunea ce i-a fost încredințată, intră întru bucuria cea veșnică, care este Mîntuitorul Iisus Hristos.”

INFORMATII

● Luni, 24 ianuarie 1977, în aula Institutului Teologic Universitar ortodox din Sibiu s-a desfășurat o ședință festivă închinată aniversării Unirii Principatelor Române, onorată cu prezența Î.P.S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, însoțit de P.C. vicar și consilieri eparhiali.

Au fost prezenți reprezentanți ai Departamentului Cultelor.

Programul a început cu cântecul patriotic „Pui de lei”, executat de corul studenților teologi.

Cuvîntul festiv — „Unirea Principatelor Române și crearea Statului național român” — a fost ținut de către P.C. prof. dr. Grigorie Marcu, rectorul Institutului Teologic Universitar.

Vorbitorul a arătat cum Țara Românească și Moldova au devenit la 24 ianuarie 1859 România, pentru ca trecînd peste puntea de fier și foc a războiului pentru independență (1877) să se ajungă la împlinirile definitive ale zilei de 1 Decembrie 1918. A subliniat partășia clerului și credincioșilor la realizarea idealului național al unirii tuturor românilor în cadrele Statului unitar național care se dezvoltă astăzi în ritmurile fără precedent ale construcției socialiste.

Corul studenților teologi a executat apoi cântecul patriotic „Tricolorul” (pe versuri de C. Porumbescu).

Poezia „Unirea noastră” de Dim. Rachici a fost recitată de studentul teolog Ursu Cornel, din anul II.

După aceea, corul a cîntat „Republică, mareață vatră” (de I. Chirescu).

Studentul teolog Gelu Vasile, din anul III, a recitat poezia „Unirea” (de Traian Iancu).

Programul s-a încheiat cu „Hora Unirii” (de A. Flechtenmacher).

Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a adresat studenților teologi și asistenței un vibrant cuvînt de chemare la strădanii însuflețite pentru continuă ridicare și înflorire a Patriei, Republica Socialistă România.

● În cadrul săptămîinii ecumenice (18—25 ianuarie 1977), la biserica evanghelică din parcul „Astra”, Sibiu, a avut loc un bogat program religios, la care au participat o seamă de reprezentanți de culte din Sibiu.

Din partea Arhiepiscopiei Sibiului a fost de față P.C. vicar Traian Belascu, care, luînd cuvîntul, a adus salutul Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, scoțînd totodată în lumină spiritul frătesc, ecumenist, existent astăzi între cultele din țara noastră.

● În 27 ianuarie a.c., P.S. Episcop Emilian al Alba Iuliei a făcut o vizită în municipiul Tg. Mureș, discutînd cu reprezentanții Direcției de sistematizare, asupra locului de construire a unei noi biserici, în noul și impunătorul cartier Tudor Vladimirescu.

Cu acest prilej s-au adus cele mai călduroase mulțumiri organelor locale și îndeosebi conducerii județului Mureș.

În 29 ianuarie 1977 a.c., P.S. Episcop Emilian a întors vizita Excelenței Sale Episcop Márton Áron, făcută în ziua de Crăciun. Au fost prezenți Excelența Sa Episcop Jakab Antal și P.C. Erős

László, directorul cancelariei Episcopiei romano-catolică din Alba Iulia, precum și P.C. consilier economic Toma Păunescu. S-au purtat discuții cu privire la obiceiurile de Crăciun, de Anul Nou și de Bobotează, precum și despre lucrările de restaurare de la Mănăstirea Rîmeț.

În 30 ianuarie 1977, P.S. Episcop Emilian a făcut o vizită canonică la Mănăstirea Rîmeț, participînd la Sf. Liturghie și vorbind soborului și credincioșilor prezenți despre mărturisirea dreptei credințe, avînd ca pildă pe Sf. Trei Ierarhi.

Luni, 31 ianuarie 1977, P.S. Sa a vizitat biserica din Teiuș, monument istoric din sec. XV, dînd preotului îndrumări pentru editarea unei ilustrate cu biserica și fragmente din pictura ei, înlocuirea materialului netraditional, îngrijirea și dotarea ei în interior cu mobilier tradițional etc.

● În cursul lunii ianuarie 1977, P.S. Episcop Visarion al Aradului a făcut vizitații canonice la parohiile: Miniș, prot. Lipova, Pecica, Semeș și Seit prot. Arad, unde a dat îndrumările convenite organelor parohiale pentru o cît mai rodnică activitate în viitor.

● Ca și la celelalte școli teologice din Patriarhia noastră prăznuirea patronilor Institutului Teologic Universitar din Sibiu, Sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigorie și Ioan, s-a făcut cu o solemnitate deosebită.

Astfel, Duminică, 30 ianuarie 1977, în catedrala mitropolitană s-a oficiat Sf. Liturghie arhierască, de către Î.P.S. Mitropolit Nicolae Mladin al Ardealului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, compus din membri ai Consiliului arhiepiscopesc și profesori ai Institutului Teologic.

După Sf. Liturghie a urmat desfășurarea unui program în Aula Institutului Teologic, la care au fost prezenți: Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, reprezentantul Departamentului Cultelor, D-l C. Frîncu, delegatul Institutului Teologic Protestant, secția luterană, Sibiu, D-l prof. H. Pitters, delegatul Episcopiei de Alba Iulia, inspectorul eparhial pr. Ioan Oniga, membri Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, în frunte cu P.C. vicar Traian Belascu, corpul didactic al Institutului Teologic, studenții teologi și un număr de credincioși.

După cuvîntul de deschidere rostit de P.C. prof. Dr. Grigorie Marcu, rectorul Institutului, au urmat mai multe puncte muzicale, executate de corul studenților teologi, condus de P.C. lector Ioan Popescu, dintre care menționăm: Troparul Sfinților Trei Ierarhi; Troiță de arhieriei, Limba noastră (de A. Matevici), Hora Unirii, care au încadrat cuvîntul festiv despre Sfinții Trei Ierarhi, rostit de P.C. prof. Dr. Constantin Voicu, prorectorul Institutului. P.C. Sa a elogiat activitatea Sfinților Trei Ierarhi sub toate aspectele ei de manifestare, insistînd în mod deosebit asupra valențelor acesteia pentru ecumenismul contemporan.

La sfîrșitul programului, Î.P.S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului a rostit un cuvînt de încheiere, caracterizînd activitatea celor Trei Sfinți Ierarhi, în ordine, ca reprezentanți ai gîndului, cuvîntului și faptei. Pășind pe urmele lor, studenții Institutului trebuie să se integreze, dimpreună cu toți fiii Bisericii noastre, în unitatea noastră bisericească, unitate care servește în același timp și unitatea poporului nostru.

Mironosițele

(Urmare din pag. 3)

acesteia luminat și curat, prin care femeia însenează viața; să-și păzească integritatea morală prin care femeia se poate impune și face ascultată ca o regină. Să se îmbrace cu cel mai frumos veșmînt, cu haina imperială ce se numește demnitate; să-și cultive în suflet și să-și cîștige cel mai prețios titlu de nobleță spirituală. Să nu uite niciodată că este mamă și ca mamă este privită de toată lumea cu respect, cu dragoste, cu încredere, ca o icoană sfîntă, în fața căreia se pleacă orice frunte și se retrage rușinată orice rautate. Să-și amintească mereu că este soție, a cărei fidelitate este mai de preț decît toate comorile din lume. Să-și contemple chipul de fiică și fecioară, ce alături de tinerii curați, sînt podoabele cele mai frumoase ale pămîntului, așa după cum îngerii luminați sînt podoabele cele mai frumoase ale cerului.

Duminica mironosițelor ne mai pune în față încă una dintre calitățile de seamă ale femeii creștine: calitatea de martor al marilor adevăruri de viață. Așa după cum mironosițele au fost cei dintîi martori ai Învierii Domnului și femeia creștină din zilele noastre este un martor al vieții. Ea generează viața, ea slujește viața, ea se sacrifică pentru viață, ea păstrează cu strășnicie elementele vitale ale vieții: Credința, Nădejdea, Dragostea de Dumnezeu și încrederea față de oameni, încrederea statornică în viitorul strălucit al lumii. Nimeni mai mult decît femeia nu dă ocazia la un optimism mai sănătos, la un sentiment mai luminos de încredere în realizarea unei lumi mai bune, mai drepte și mai echilibrate.

Femeia creștină nu se descurajează. Ea știe să rabde, să tacă adeseori, și niciodată ea nu dă înapoi. Ea merge mereu înainte. Își crește pruncii în orice atmosferă vitregă. Își însoțește bărbatul pe orice drum, dacă este nevoie pînă la picioarele crucii și chiar dincolo de aceasta, pînă la mormînt. Iar cînd rămîne singură pe marginea gropii, înconjurată de copiii ei mărunți, ea nu deznădăduiește, ci, avînd încredere în Dumnezeu, se face și mamă și tată pentru fiii ei, și merge mai departe, luptîndu-se cu viața, pînă își vede odraslele mari și așezate la vatra lor.

Femeia creștină nu se înspăimîntă nici de neputință și nici de bătrînețe, ci și pe acestea le înfruntă, transformîndu-le într-o binecuvîntare. Ea își poartă crucea cu răbdare, mîngîind și binecuvîntînd pînă la moarte. Ea rămîne mereu purtătoare de mirul bucuriei și păcii.

Acesta este chipul femeii creștine ce a urmat cu credință mironosițele a căror pomenire o săvîrșim cu cinste astăzi, în Duminica închinată lor, femeilor mironosițe, care „dis-de-dimineață, în prima zi a săptămîinii, adică Duminică, pe cînd răsărea soarele, au venit la mormînt” (Marcu 16, 2).

† JUSTINIAN MARAMUREȘANUL
Episcop-vicar

Prima săptămîină din Postul Păresimilor la Centrul Eparhial

Potrivit rînduiriilor tradiționale, serviciile religioase s-au săvîrșit de către slujitorii catedralei episcopale prin rotație și în sobor, oficiîndu-se în fiecare seară Pavecernița, Canonul cel Mare și celelalte rînduiri tradiționale, iar în dimineața rînduiala Ceașurilor, Utrenia și Obednița.

În zilele de marți, miercuri și vineri s-a oficiat Sf. Liturghia a Darurilor mai înainte Sfințite.

Săptămîina primă din post s-a încheiat cu oficierea Sf. Liturghii a Sf. Ioan Gură de Aur, simbăță și parastasul cuvenit, iar în prima duminică din post, a Ortodoxiei, P.S. Episcop Emilian a slujit Sf. Liturghie arhierască, P.C. Protos. Modest Muraru vorbind despre Ortodoxie, iar după aceea s-a citit Pastorală pentru colecta Fondului Central Misionar.

În ziua de 25 februarie a.c. a avut loc în sala de ședințe a Centrului eparhial de Alba Iulia, comemorarea aniversării a 70 de ani de la Răscoala țărănească din 1907. Cu acest prilej, în prezența P.S. Episcop Emilian și a angajaților din Centru, P.C. cons. Toma Păunescu a deschis ședința printr-un cuvînt ocazional, după care Domnii Profesori Șerban Ioan I, Șerban Ioan II și prof. Giosan N. de la Muzeul Unirii au evocat acest eveniment din istoria Patriei noastre.

Prof. Șerban I. a făcut o scurtă prezentare a stării de iobăgie a țărănimii, care a dus deseori la izbucniri de răscoale cum au fost cele din 1437, 1514, 1784, 1907.

Al doilea vorbitor a explicat cauzele și urmările Răscoalei din 1907, iar al treilea, a evocat în scurte cuvinte ecoul și efectele Răscoalei din 1907 în Transilvania, care a întărit conștiința unității naționale și a dus la împlinirea istorică din anul 1918.

În încheiere P.S. Episcop Emilian a mulțumit celor care au luat cuvîntul.

Pe linia împlinirii îndatoririlor patriotice, în ziua de 28 februarie a.c. a avut loc la Centrul eparhial, în prezența angajaților și a altor invitați comemorarea a 92 de ani de la martiriul lui Horea și Cloșca pe Dealul Furcilor din localitate. Ședința a fost condusă din încredințarea P.S. Episcop Emilian de P.C. cons. Toma Păunescu, iar conferința a fost susținută cu mult simțămînt patriotic de către P.C. pr. Ioșif Rusu.

Pr. Pleșa Petru
Secretar eparhial

Cronică și aspecte pastorale de la Episcopia de Alba Iulia

În dorința de a da un impuls nou vieții bisericești din orașul Alba Iulia și din cuprinsul Eparhiei și pentru a ține un contact mai strîns cu preoțimea din Eparhie, P.S. Episcop Emilian și Centrul eparhial a depus în luna februarie a.c. o rodnică activitate pastorală.

Astfel, în ziua de Duminică, 6 februarie, P.S. Sa a făcut o vizită canonică la parohia cu cea mai veche biserică — Lipoveni — din orașul Alba Iulia, împlinind astfel o veche dorință a credincioșilor de aici, de a avea pe ierarh în mijlocul lor.

În ziua de 7 februarie a.c., P.S. Episcop Emilian însoțit de P.C. Preot Iosif Rusu și P.C. Pr. Dragosin Oană, a participat la înmormîntarea arhidiaconului Iosif Bolog de la Arhiepiscopia Sibiu, în semn de prețuire pentru munca lui conștiincioasă în slujba Bisericii.

În ziua de 8 februarie, P.S. Episcop Emilian a convocat la Centrul Eparhial preoții hirotoniți în cursul anului 1976. Cu acest prilej, un sobor de preoți a slujit Sf. Liturghie în prezența P.S. Sale. Răspunsurile la strănă s-au dat de preoți și s-a ținut o predică și o cateheză.

După serviciul divin, întruniți în sala de ședințe, s-au purtat cu tinerii preoți discuții asupra felului în care s-a desfășurat Sf. Liturghie, asupra predicii și catehezei. Apoi s-a analizat activitatea lor în parohii și s-a dat de către Centrul eparhial îndrumări pastorale. După primirea fiecăruia în audiență de către P.S. Episcop Emilian, tinerii preoți au fost invitați la o masă în sala de recepție, care s-a încheiat cu mulțumiri din partea participanților.

În ziua de 10 februarie a avut loc o ședință cu personalul din Centrul eparhial, P.C. Protopopi și stareți de Mănăstiri, prezidată de P.S. Episcop Emilian. A fost de față și reprezentantul Departamentului Cultelor.

Tot în această zi a avut loc Adunarea Generală a Casei de Ajutor Reciproc a Episcopiei de Alba Iulia, în care s-a prezentat activitatea depusă în acest sector pe anul 1976 și s-a aprobat planul de buget pe anul 1977. Adunarea Generală s-a încheiat cu o agapă pentru membrii și alți invitați, care s-a desfășurat într-o atmosferă plăcută.

Pe linia preocupărilor pastorale, în ziua de 15 februarie a.c., P.S. Episcop Emilian a invitat la Centrul Eparhial pe preoții pe care chiriurhul i-a vizitat în cursul anului 1976 cu prilejul sfințirilor și binecuvîntărilor de biserici și puneri de pietre de temelii la biserici și case parohiale.

Cu acest prilej s-a oficiat Sf. Liturghie în catedrala episcopală, s-a ținut o predică și o cateheză. Apoi s-a trecut la primirea fiecărui preot în audiență, de către chiriurh. A urmat o agapă în cinstea celor invitați, prilej cu care P.S. Episcop Emilian le-a mulțumit pentru munca depusă în parohii, iar preoții impresionați de această invitație au luat cuvîntul și au mulțumit pentru binecuvîntarea lucrărilor în parohii, pentru cinstirea ce li s-a făcut de P.S. Sa prin invitația la masă. Cei prezenți s-au oferit să lucreze cu și mai mult spor pentru Biserica străbună și înflorirea scumpei noastre Patrii.

În ziua de 18 februarie a.c. au fost oaspeți ai P.S. Episcop Emilian, prof. Maies Filip și soția sa, de confesiune romano-catolică, de la Universitatea din Anvers-Belgia. Oaspeții au fost primiți cu multă ospitalitate semînd în Cartea de Aur a Episcopiei cu mulțumiri și aprecieri pentru primirea călduroasă ce li s-a făcut.

În ziua de 20 februarie a.c. P.S. Episcop Emilian a slujit Sf. Liturghie arhierască în Catedrala episcopală, hirotonind întru preot pe tînărul licențiat în Teologie, Augustin Burtă pentru parohia Șibot, prot. Alba Iulia.